

แบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ทั้งหมด ๗ เล่ม คือ

เล่มที่ ๑ ความรู้ทั่วไปในการอ่านจับใจความสำคัญ

เล่มที่ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

เล่มที่ ๓ การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องเล่าสั้น ๆ

เล่มที่ ๔ การอ่านจับใจความสำคัญจากบทเพลง

เล่มที่ ๕ การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง

เล่มที่ ๖ การอ่านจับใจความสำคัญจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

เล่มที่ ๗ การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่นและชุมชน

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบฝึกที่มีลักษณะการฝึกจากง่ายไปยาก และเป็นการฝึกซ้ำ ๆ โดยเปลี่ยนเนื้อหาให้นักเรียนอ่านหลาย ๆ รูปแบบ การนำไปใช้จึงควรใช้ไปตามลำดับ จากเล่มแรกไปจนเล่มสุดท้าย โดยอาจใช้ประกอบการสอนเสริม เพิ่มพูนการอ่านของนักเรียน ซึ่งตรงกับเป้าหมายของการศึกษายุคปัจจุบัน ที่มุ่งให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ทำให้รักการอ่าน นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะในการอ่านที่ได้จากการทำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการศึกษาหาความรู้ต่อไปในระดับที่สูงขึ้น

แบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชุดนี้ ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

๑. ครูแจกแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญให้นักเรียน
๒. ครูชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ให้นักเรียนทราบก่อนลงมือปฏิบัติ
๓. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อดูพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจนักเรียนมากน้อยเพียงใด
๔. ครูให้นักเรียนศึกษาและทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ทบทวนให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง
๕. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อดูความก้าวหน้าในการทำแบบฝึกทักษะ
๖. ครูสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางการเรียนและบันทึกผล
๗. ครูตรวจคะแนนและบันทึกผลเพื่อเปรียบเทียบผลความก้าวหน้าของนักเรียน
๘. ครูแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบทันที ชมเชยและให้คำแนะนำเพิ่มเติม
๙. นักเรียนคนใดได้คะแนนน้อย ครูให้ยืมแบบฝึกไปศึกษาต่อที่บ้าน

แบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

๑. นักเรียนรับแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญจากครู
๒. นักเรียนฟังคำชี้แจงการใช้แบบฝึกให้เข้าใจ
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อดูว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานมากน้อยเพียงใด
๔. นักเรียนศึกษาและทำแบบฝึกทักษะ
๕. เนื่องจากเวลาจำกัดนักเรียนต้องตั้งใจทำกิจกรรมให้เสร็จอย่างรวดเร็วตามกิจกรรมที่กำหนด
๖. ทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยความตั้งใจและซื่อสัตย์
๗. นักเรียนรับฟังผลคะแนน และฟังคำแนะนำเพิ่มเติมจากครูให้เข้าใจยิ่งขึ้น
๘. ในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง นักเรียนควรให้ความร่วมมือ โดยตั้งใจในการทำกิจกรรม ซื่อสัตย์และตรงต่อเวลาเสมอ

มาตรฐาน

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.๓/๑ อ่านออกเสียง คำ ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว

ป.๓/๓ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.๓/๔ ลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ เรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผล ประกอบ

ป.๓/๕ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์

๑. มีความเข้าใจเรื่องได้ชัดเจน (K)

๑.๑ นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง

๑.๒ นักเรียนทำแบบฝึกทักษะได้ถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านได้ (P)

๒.๑ นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญได้

๒.๒ นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๓. นักเรียนมีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน (A)

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง ข้อความ หรือ หนังสือแต่ละเล่ม ที่เป็นใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ ข้อละ ๑ คะแนน (๕ คะแนน)

๑. ข้อใดหมายถึงการอ่านจับใจความสำคัญ
  - ก. การอ่านเพื่อหาข้อคิดของเรื่อง
  - ข. การอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงของเรื่อง
  - ค. การอ่านเพื่อหาความรู้จากเนื้อเรื่อง
  - ง. การอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง
๒. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
  - ก. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มีใจความที่สั้น
  - ข. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มาสนับสนุนและให้รายละเอียด
  - ค. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มีความกินใจไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ
  - ง. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มีใจความครอบคลุมเนื้อความประโยคอื่น ๆ
๓. การอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร
  - ก. แยกออกเป็นตอน ๆ
  - ข. อ่านให้รวดเร็วอย่างสม่ำเสมอ
  - ค. แยกใจความสำคัญจากส่วนขยายใจความสำคัญ
  - ง. แยกประเด็นของเรื่องว่าส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ
๔. ข้อใดถือว่าเป็นขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความ
  - ก. อ่านในใจทุกย่อหน้าอย่างละเอียด
  - ข. ตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ
  - ค. ศึกษาความหมายของคำ กลุ่มคำ สำนวนที่ไม่เข้าใจ
  - ง. จัดทำแผนภาพความคิดของเรื่องที่อ่าน

ในกิจกรรมที่มนุษย์ต้องกระทำ การฟังเป็นกิจกรรมที่คนทำรองลงมาจากการหายใจเท่านั้น การฟังมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตส่วนตัว อาชีพ สังคม และครอบครัว ถ้าคนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. การฟังเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ต้องทำ
- ข. การฟังมีความสำคัญต่ออาชีพ
- ค. คนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ
- ง. การฟังเป็นกิจกรรมที่ไม่สำคัญเท่าการหายใจ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในช่องที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				

๑. ง

๒. ง

๓. ค

๔. ก

๕. ค

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
๒. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้
๓. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง
๔. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
๕. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์และหาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นได้

หลักในการอ่านจับใจความสำคัญ ควรปฏิบัติดังนี้

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจและเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร
๔. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีจับใจความสำคัญสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความชอบ เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อ ซึ่งผู้ย่อควรย่อด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ไม่ควรย่อด้วยการตัดเอาข้อความสำคัญมาเรียงต่อกัน เพราะอาจทำให้ผู้อ่านพลาดสาระสำคัญบางตอนไป อันเป็นเหตุให้การตีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้

วิธีจับใจความสำคัญมีหลักดังนี้

๑. พิจารณาที่ละย่อหน้าหาประโยคใจความสำคัญ ของแต่ละหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย
๓. ตัวเลขสถิติตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ ให้สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

ตัวอย่างการจับใจความสำคัญ

ตัวอย่างที่ ๑

การรักษาศีลเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำ ทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามาอยู่วัด มานุ่งขาวห่มขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่า ศีลนั้น คือ ความมีระเบียบวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบวินัย นั่งอย่างมีระเบียบวินัย กินอย่างมีระเบียบวินัย ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบวินัย นั่นเป็นคนที่มศีลถ้าเราไม่มีระเบียบวินัย ก็ไม่มีศีล

ใจความสำคัญ

การรักษาศีลเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง

ตัวอย่างที่ ๒

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัวกล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

ใจความสำคัญ

ความเครียดทำให้แก่เร็ว

ตัวอย่างตำแหน่งใจความสำคัญ

ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือ เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรัก ความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

ใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิด อาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

ใจความสำคัญอยู่ตอนกลางย่อหน้า

โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ ฉะนั้นเมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลาย ๆ ครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้ แต่อาจทำให้วิตามินลดลง

คำชี้แจง จากการศึกษาใบความรู้ที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปความรู้พื้นฐานการอ่าน
จับใจความสำคัญ ข้อละ ๒.๕ คะแนน (๑๐ คะแนน)

จุดมุ่งหมายของ
การอ่านจับใจความสำคัญ

วิธีจับใจความสำคัญ

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

ใจความสำคัญอยู่ในส่วนใด
ของย่อหน้าบ้าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่คิดว่าถูกต้อง และทำเครื่องหมาย x หน้าข้อที่คิดว่าผิด ข้อละ ๑ คะแนน (๕ คะแนน)

- _____ ๑. การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง
- _____ ๒. จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด คือ ประโยคที่อยู่ตอนท้ายย่อหน้า
- _____ ๓. การอ่านจับใจความต้องอ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ต่อเนื่อง
- _____ ๔. ไม่จำเป็นต้องสรุปใจความสำคัญของเรื่องก็ได้เพราะไม่มีผลต่อเรื่องที่อ่าน
- _____ ๕. การใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบจะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ประโยคใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน ข้อละ

๑ คะแนน (๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

การอ่านหนังสือเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้ได้ความรู้และความเพลิดเพลินด้วย

๑. พ่อเพียงเป็นเด็กขยัน เพราะช่วยคุณครู และเพื่อน ๆ ทำงานทุกอย่าง

๒. อำเภอขุนยวมเป็นอำเภอแห่งการท่องเที่ยว เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย

๓. ทุ่งบัวตองเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งในอำเภอขุนยวม มีดอกบัวตองเหลืองอร่ามบานสะพรั่งเต็มท้องทุ่ง อยู่บนดอยแม่ฮูคอ

๔. จังหวัดแม่ฮ่องสอนมี ๗ อำเภอ เช่น อำเภอเมือง อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง เป็นต้น

๕. พ่อดีชอบไปเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ เพราะมีสัตว์ต่าง ๆ มากมาย และมีหมูป่าน่ารักด้วย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของข้อความที่อ่านในประเด็นเรื่องอะไร
เป็นอย่างไร ข้อละ ๑ คะแนน (๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

ลำพูนเป็นจังหวัดทางภาคเหนือที่มีพื้นที่อยู่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีสินค้า
ที่สำคัญ คือ ลำไย

เรื่องอะไร

จังหวัดลำพูน

เป็นอย่างไร

มีพื้นที่อยู่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่

ใจความสำคัญ

คือ ลำไย

จังหวัดลำพูนมีพื้นที่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่มีสินค้าที่สำคัญ

๑. จระเข้เป็นสัตว์สี่ขาที่อาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ กินเนื้อสัตว์ต่าง ๆ
เป็นอาหาร

เรื่องอะไร

.....

เป็นอย่างไร

.....

ใจความสำคัญ

.....

.....

๒. การอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือนวนิยาย หนังสือ
นิตาน นอกจากจะให้ความรู้แล้วยังให้ความเพลิดเพลินอีกด้วย

เรื่องอะไร .....

เป็นอย่างไร .....

ใจความสำคัญ .....

.....

๓. กีฬาตะกร้อนิยมเล่นกันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วจึงเผยแพร่ไป
ยังประเทศต่าง ๆ

เรื่องอะไร .....

เป็นอย่างไร .....

ใจความสำคัญ .....

.....

๔. พ่อกับแม่รักฉันมาก เพราะฉันไม่เคยนอนตื่นสาย และเป็นเด็กดี
อยู่เสมอ

เรื่องอะไร .....

เป็นอย่างไร .....

ใจความสำคัญ .....

.....

๕. ในฤดูฝนมีทั้งอากาศหนาวและร้อน จึงเป็นสาเหตุทำให้เราป่วยง่าย
เรื่องอะไร .....

เป็นอย่างไร .....

ใจความสำคัญ .....

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำ เครื่องหมาย
× ลงในกระดาษคำตอบ (๕ คะแนน)

“เด็กอ้วนทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาคือ ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนไม่ได้
ข้อเข่าเสื่อมก่อนวัย และโรคเบาหวาน การกินขนมขบเคี้ยว เล่นเกมคอมพิวเตอร์
เป็นสาเหตุสำคัญทำให้เด็กอ้วน วิธีลดความอ้วน โดยการควบคุมการกินและ
การออกกำลังกาย”

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๕

๑. ข้อใดคือปัญหาของเด็กอ้วน
  - ก. โรคเบาหวาน
  - ข. การกินขนมขบเคี้ยว
  - ค. การเล่นเกมคอมพิวเตอร์
  - ง. การออกกำลังกาย

๒. ข้อใดเป็นสาเหตุทำให้เด็กอ้วน
  - ก. การออกกำลังกาย
  - ข. การควบคุมการกิน
  - ค. โรคเบาหวาน
  - ง. การกินขนมขบเคี้ยว

๓. ข้อใดไม่ใช่วิธีลดความอ้วนที่ถูกต้องวิธี
- ก. การขี่จักรยานทุกวัน
  - ข. กินอาหารวันละ ๑ มื้อ
  - ค. การเล่นฟุตบอล
  - ง. การกินผักผลไม้มากกว่าข้าว
๔. การออกกำลังกายที่ดีควรทำอย่างไร
- ก. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
  - ข. ออกกำลังกายวันเว้นวัน
  - ค. ออกกำลังกายเฉพาะตอนกินเยอะ ๆ เท่านั้น
  - ง. ออกกำลังกายตอนกลางคืน
๕. ข้อใดไม่ควรปฏิบัติเกี่ยวกับการทำกิจกรรมกับเพื่อน
- ก. ชวนกันไปทำบุญที่วัด
  - ข. ชวนกันไปยิมนาสติกในป่า
  - ค. ชวนกันไปเก็บขยะในสนามเด็กเล่น
  - ง. ชวนกันไปอ่านหนังสือใต้ต้นไม้

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ ข้อละ ๑ คะแนน (๕ คะแนน)

๑. ข้อใดหมายถึงการอ่านจับใจความสำคัญ
  - ก. การอ่านเพื่อหาข้อคิดของเรื่อง
  - ข. การอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงของเรื่อง
  - ค. การอ่านเพื่อหาความรู้จากเนื้อเรื่อง
  - ง. การอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญของเรื่อง
๒. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
  - ก. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มีใจความที่สั้น
  - ข. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มาสนับสนุนและให้รายละเอียด
  - ค. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มีความกินใจไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ
  - ง. ใจความสำคัญ คือ ประโยคที่มีใจความครอบคลุมเนื้อความประโยคอื่น ๆ
๓. การอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องปฏิบัติอย่างไร
  - ก. แยกออกเป็นตอน ๆ
  - ข. อ่านให้รวดเร็วอย่างสม่ำเสมอ
  - ค. แยกใจความสำคัญจากส่วนขยายใจความสำคัญ
  - ง. แยกประเด็นของเรื่องว่าส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ
๔. ข้อใดถือว่าเป็นขั้นตอนแรกของการอ่านจับใจความ
  - ก. อ่านในใจทุกย่อหน้าอย่างละเอียด
  - ข. ตั้งคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ
  - ค. ศึกษาความหมายของคำ กลุ่มคำ สำนวนที่ไม่เข้าใจ
  - ง. จัดทำแผนภาพความคิดของเรื่องที่อ่าน

ในกิจกรรมที่มนุษย์ต้องกระทำ การฟังเป็นกิจกรรมที่คนทำรองลงมาจากการหายใจเท่านั้น การฟังมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตส่วนตัว อาชีพ สังคม และครอบครัว ถ้าคนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. การฟังเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ต้องทำ
- ข. การฟังมีความสำคัญต่ออาชีพ
- ค. คนทำงานได้เรียนรู้ถึงการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ
- ง. การฟังเป็นกิจกรรมที่ไม่สำคัญเท่าการหายใจ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงในช่องที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

ชื่อ.....นามสกุล.....

เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				

๑. ง

๒. ง

๓. ค

๔. ก

๕. ค

คำชี้แจง จากการศึกษาใบความรู้ที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปความรู้พื้นฐานการอ่าน
จับใจความสำคัญ ข้อละ ๒.๕ คะแนน (๑๐ คะแนน)

จุดมุ่งหมายของ การอ่านจับใจความสำคัญ

๑. สามารถบอกรายละเอียดของ
เรื่องราวที่อ่านได้อย่างชัดเจน
๒. สามารถปฏิบัติตามคำสั่งและ
คำแนะนำได้
๓. เพื่อฝึกการอ่านเร็วและสามารถตอบ
คำถามได้ถูกต้อง
๔. สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้
๕. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์และหา
ความจริงและแสดงข้อคิดเห็นได้

วิธีจับใจความสำคัญ

๑. พิจารณาที่ละย่อหน้าหาประโยค
ใจความสำคัญ ของแต่ละหน้า
๒. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น
ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย
๓. ตัวเลขสถิติตลอดจนคำถามหรือ
คำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความ
สำคัญ ให้สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวน
ภาษาของตนเอง

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พอเข้าใจ
และเก็บใจความสำคัญ ของแต่ละย่อหน้า
๓. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า
เรื่องที่อ่านมีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร
อย่างไร
๔. นำ สิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความ
สำคัญใหม่ ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้
เกิดความสละสลวย

ใจความสำคัญอยู่ในส่วนใด ของย่อหน้าบ้าง

๑. อยู่ตอนต้นย่อหน้า
๒. อยู่ตอนกลางย่อหน้า
๓. อยู่ตอนท้ายย่อหน้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่คิดว่าถูกต้อง และ
ทำเครื่องหมาย × หน้าข้อที่คิดว่าผิด ข้อละ ๑ คะแนน (๕ คะแนน)

- ___ × ___ ๑. การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องที่เป็น
ส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง
- ___ × ___ ๒. จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด คือ ประโยคที่
อยู่ตอนท้ายย่อหน้า
- ___ ✓ ___ ๓. การอ่านจับใจความต้องอ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน
ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ต่อเนื่อง
- ___ × ___ ๔. ไม่จำเป็นต้องสรุปใจความสำคัญของเรื่องก็ได้เพราะไม่มีผลต่อเรื่องที่อ่าน
- ___ ✓ ___ ๕. การใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบจะ
ทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้ประโยคใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน ข้อละ

๑ คะแนน (๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

การอ่านหนังสือเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ทำให้ได้ความรู้และความเพลิดเพลินด้วย

๑. พอเพียงเป็นเด็กขยัน เพราะช่วยคุณครู และเพื่อน ๆ ทำงานทุกอย่าง

๒. อำเภอขุนยวมเป็นอำเภอแห่งการท่องเที่ยว เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย

๓. ทุ่งบัวตองเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งในอำเภอขุนยวม มีดอกบัวตองเหลืองอร่ามบานสะพรั่งเต็มท้องทุ่ง อยู่บนดอยแม่ฮูกอ

๔. จังหวัดแม่ฮ่องสอนมี ๗ อำเภอ เช่น อำเภอเมือง อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง เป็นต้น

๕. พอดีชอบไปเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ เพราะมีสัตว์ต่าง ๆ มากมาย และมีหมูป่าน้ำด้วย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของข้อความที่อ่านในประเด็นเรื่องอะไร เป็นอย่างไร ข้อละ ๑ คะแนน (๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

ลำพูนเป็นจังหวัดทางภาคเหนือที่มีพื้นที่อยู่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีสินค้าที่สำคัญ คือ ลำไย

เรื่องอะไร

จังหวัดลำพูน

เป็นอย่างไร

มีพื้นที่อยู่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่

ใจความสำคัญ

จังหวัดลำพูนมีพื้นที่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่มีสินค้าที่สำคัญ คือ ลำไย

๑. จระเข้เป็นสัตว์สี่ขาที่อาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ กินเนื้อสัตว์ต่าง ๆ เป็นอาหาร

เรื่องอะไร

จระเข้

เป็นอย่างไร

เป็นสัตว์สี่ขาที่อาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ

ใจความสำคัญ

จระเข้เป็นสัตว์สี่ขาที่อาศัยอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ

๒. การอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือนวนิยาย หนังสือ
นิตาน นอกจากจะให้ความรู้แล้วยังให้ความเพลิดเพลินอีกด้วย

เรื่องอะไร

การอ่านหนังสือ

เป็นอย่างไร

จะให้ความรู้แล้วยังให้ความเพลิดเพลินอีกด้วย

ใจความสำคัญ

การอ่านหนังสือให้ความรู้และความเพลิดเพลิน

๓. กีฬาคะร็อกกีเล่นกันในประเทศเวียดนามได้ แล้วจึงเผยแพร่ไปยัง
ประเทศต่าง ๆ

เรื่องอะไร

กีฬาคะร็อกกี

เป็นอย่างไร

นิยมเล่นกันในประเทศเวียดนามได้ แล้วจึงเผยแพร่ไปยัง
ประเทศต่าง ๆ

ใจความสำคัญ

กีฬาคะร็อกกีเล่นกันในประเทศเวียดนามได้ แล้วจึง
เผยแพร่ไปยังประเทศต่าง ๆ

๔. พ่อกับแม่รักฉันมาก เพราะฉันไม่เคยนอนตื่นสาย และเป็นเด็กดี
อยู่เสมอ

เรื่องอะไร

พ่อกับแม่รัก

เป็นอย่างไร

รักฉันมาก

ใจความสำคัญ

พ่อกับแม่รักรักฉันมาก

๕. ในฤดูฝนมีทั้งอากาศหนาวและร้อน จึงเป็นสาเหตุทำให้เราป่วยง่าย

เรื่องอะไร

อากาศหนาวและร้อน

เป็นอย่างไร

เป็นสาเหตุทำให้เราป่วยง่าย

ใจความสำคัญ

อากาศหนาวและร้อน จึงเป็นสาเหตุทำให้เราป่วยง่าย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวและทำเครื่องหมาย
× ลงในกระดาษคำตอบ (๕ คะแนน)

“เด็กอ้วนทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาคือ ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนไม่ได้
ข้อเข่าเสื่อมก่อนวัย และโรคเบาหวาน การกินขนมขบเคี้ยว เล่นเกมคอมพิวเตอร์
เป็นสาเหตุสำคัญทำให้เด็กอ้วน วิธีลดความอ้วน โดยการควบคุมการกินและ
การออกกำลังกาย”

อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๕

๑. ข้อใดคือปัญหาของเด็กอ้วน

- ก. โรคเบาหวาน
- ข. การกินขนมขบเคี้ยว
- ค. การเล่นเกมคอมพิวเตอร์
- ง. การออกกำลังกาย

๒. ข้อใดเป็นสาเหตุทำให้เด็กอ้วน

- ก. การออกกำลังกาย
- ข. การควบคุมการกิน
- ค. โรคเบาหวาน
- ง. การกินขนมขบเคี้ยว

๓. ข้อใดไม่ใช่วิธีลดความอ้วนที่ถูกต้องวิธี
- ก. การขี่จักรยานทุกวัน
  - ข. กินอาหารวันละ ๑ มื้อ
  - ค. การเล่นฟุตบอล
  - ง. การกินผักผลไม้มากกว่าข้าว
๔. การออกกำลังกายที่ดีควรทำอย่างไร
- ก. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
  - ข. ออกกำลังกายวันเว้นวัน
  - ค. ออกกำลังกายเฉพาะตอนกินเยอะ ๆ เท่านั้น
  - ง. ออกกำลังกายตอนกลางคืน
๕. ข้อใดไม่ควรปฏิบัติเกี่ยวกับการทำกิจกรรมกับเพื่อน
- ก. ชวนกันไปทำบุญที่วัด
  - ข. ชวนกันไปยิงนกในป่า
  - ค. ชวนกันไปเก็บขยะในสนามเด็กเล่น
  - ง. ชวนกันไปอ่านหนังสือใต้ต้นไม้

กรมวิชาการ. แบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, ๒๕๓๗.

แววมยุรา เหมือนนิล. การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, ๒๕๕๓.

สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์ และคณะ. สื่อการเรียนรู้ภาษาไทย สมบูรณ์แบบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๗.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แบบฝึกหัดสาระการเรียนรู้
พื้นฐานชุดภาษาเพื่อชีวิต ทักษะภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , ๒๕๔๙.

อัจฉรา ชีวพันธ์. ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
เป็นพับลิชชิง, ๒๕๔๕.

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. สื่อการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ชุดแม่บทมาตรฐาน
หลักสูตรแกนกลางฯ ภาษาไทย ป.๓ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ. บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด. ๒๕๕๓.